Елмаеп карагыз дөньяга,
Рәхәт бит яшәве,
шулаймы?!
Елмаеп яшәсәң көн саен,
Укырга, уйларга бик
җайлы.

Утырабыз урманда
Соры эшләпә киеп.
Пешерә дә, кыздыра да
Кешеләр безне җыеп.
- Бу нәрсә?

Гөмбә

Ә нәрсә ул гөмбә?

Үсемлекме?

Хайванмы?

Гөмбәнең тарихы

Гөмбәләр турында инде безнең эрага кадәр 4 гасырда ук мәгълүмат тупланылган. Шул вакытта ук аларны өйрәнә башлаганнар.

Борынгы вакытларда гөмбәләрне “губы” дип йөрткәннәр.Аларның кырыйлары ирен формасында булганга күрә шулай атаганнар. Борынгы заманда гөмбәләрне чыктан, яшен сугудан, әйбер черегәннән барлыкка килә дип уйлаганнар. 19 гасырдан гөмбәләрне аерым патшалык итеп йөртә башлыйлар.

Күзгә күренми торган гөмбәләр

Гөмбәләр дөньясы бай һәм төрле-төрле. Кеше гөмбәләр белән урманда гына очрашмый. Ипи кисәге күгәрдеме- бу гөмбә. Дымлы бүлмәдә стенага яшел әйберләр үсеп чыктымы – бу да гөмбә, алма бозылдымы бу да гөмбә эше.   Иске кәгазьләрдә дә гөмбәчекләр яши икән. Анда яшәүче гөмбәчекләр кешене җиңелчә генә саташтыра, аңны үзгәртә, кәефне күтәрә. Менә шуңа күрә дә безгә күптәнге китаплар яңаларына караганда кызыграк тоела икән.

үсте?

Тәлинкәдәге юеш ком катламына бер сынык ак ипи куйдык. Барысын да икенче тәлинкә белән капладык һәм җылы у рынга урнаштырдык.

Шуннан соң ипидә күгәрек йоны барлыкка килде.Бу **ак күгәрек гөмбә** шулай үсте.

Ә син эшләпәле гөмбәләргә карамаган гөмбәләр дә барлыгын беләсеңме?

Ипи сыныгын дагы,кайнатма банкасындагы, яшелчә һәм җимешләрдәге,ат тиресендәге **өрпәк күгәрекләр-** шулай ук **гөмбәләр.**

Споралар каян барлыкка килделәр соң?

- **Күзәтү:** Өрпәкнең очларында кара төрткеләр хасил була.Бу-споралы кечкенә башчыклар.Споралар өлгергәч, башчыклар ярыла.Һава агымнары спораларны бөтен бүлмә буйлап тараталар.
- **Күгәрек гөмбәләр азык-төлеккә килеп төшәләр.**
- **Күгәрек белән бозылган азык-төлекне ашарга ярамый,аның белән**

Гөмбәнең төзелеше

Эшләпә

Аяк (төп)

Гөмбәлек

Физкультминутка

Бергәләшеп,җыйналып,
Без барабыз урманга
“Хәерле юл ” теләп безгә
Күктә кояш елмая.
Канатларын җилпи- җилпи,
Күбәләкләр очалар.
Ал, кызыл, сары, зәңгәр-
Нинди матурлар алар!
Яшел урман аланында
Без чәчәкләр җыябыз,
Ап-ак ромашкалар өзеп,
Такыялар үрәбез
Ак каеннар төпләреннән
Без гөмбәләр эзләдек.
Агач башында уйнаган
Тиеннәрне күзләдек.
Матур чәчәкләр кочып,
Гөмбәле кәрзин тотып,
Без кайтабыз урманнан
Бераз гына арылган

Гөмбәнең табигатькә файдасы

- Бик күп хайваннарга азык булып тора;
- Агулы гөмбәләр белән кайбер хайваннар дәвалана;
- Бөҗәкләр өчен яшәү урыны;
- Кечкенә җәнлекләр һәм кошлар гөмбә эшләпәсенә җыелган суны эчәләр.
- Гөмбәләр урманга бик кирәк. Аларның җепләре, агач тамырлары белән кушылып, туфрактан туклыклы матдәләр һәм су суырырга булышалар.

Схема бунча сөйлә:

Мин.... беләм

...истә калдырдым

...эшли алдым

Әфәрин!